

לומדים להצליח 3

(2010, קובץ דוגמה)

www.lomdimzipi.com

תוכן העניינים

<u>עמ'</u>	
1	הקדמה – כללי שיח
	יחידה 1
2	* כיצד נזהה שיר?
7	* כיצד נשאל שאלות
17	* מלים לא מוכרות
20	* משפט תקין
22	* קריאת הוראות
	יחידה 2
23	* תשובה תקינה
28	* סוגי שאלות (איתור וארגון מידע)
34	* רצף אירועים
37	* זכר ונקבה
	יחידה 3
39	* מאזכרים ותפקידם
41	* סימני פיסוק
42	* פעולותיו של לומד עצמאי בקריאת טקסט
43	* סיפורים עם חסמים
58	* תשובה תקינה ומנומקת
66	* שמות עצם
66	* שמות תואר

עמ'

יחידה 4

68	* תוכן סמוי
70	* מסר
91	* יחיד ורבים
93	* שורשים ומשפחות מילים
95	* שם מספר

יחידה 5

96	* טקסט מידעי
116	* תפקידי המרכאות
118	* דעה ועובדה
120	* מלות קישור ותפקידיהן
123	* פעלים ושמות

יחידה 6

125	* מיון והכללה
129	* השוואה
133	* עבודה חקרנית
135	* תמצות ערך אנציקלופדי
140	* משלבי שפה – עברית שפה יפה
143	* השימוש במילון
144	* העשרת השפה
150	* כותבים המלצה או עמדה על ספר קריאה

עמ'

יחידה 7

154	* סיפור חוויה – תזכורת
158	* כתיבת סיפור חוויה
162	* כתיבת דיווח
171	* מכתב אישי

יחידה 8

175	* כתיבת סיפור עלילה בשלבים
179	* ניתוח סיפור לפי מרכיביו
184	* ביטויי זמן (חזרה)
185	* כותרת לסיפור
190	* אפיון דמות

יחידה 9

194	* תהליך של השבחה
-----	------------------

יחידה 10

204	* כתיבת פתיח
206	* "בעיות" שיכולות לשמש נושא לסיפור
208	* כתיבת גוף לסיפור
207	* סיום לסיפור

נספחים

210

פעולותיו של לומד עצמאי בקריאת טקסט

- א. קראו את הכותרת, והעלו השערות: במה יעסוק הקטע?
- ב. המורה תקרא את הטקסט. מה אתם מבינים מהקריאה הראשונית?
- ג. סדרו את ההתרחשויות ברצף.
- ד. קראו את הטקסט בקריאה דמומה, וסמנו חסמי קריאה (מילים לא-מוכרות, מאזכרים, סימני פיסוק).
- ה. שחררו את החסמים: מעל כל אחד מהם כתבו מה פירושו, למי הוא מתכוון, מה תפקידו וכדומה.
- ו. לאחר שחרור חסמי הקריאה כתבו מה עוד הבנתם.
- ז. כעת אתם יכולים להתחיל לענות על השאלות שבדף המשימות.

דוגמה

אתם עומדים לקרוא את הסיפור "מלכה" מעובד מתוך "עיניים".

א. מלכה – על פי הכותרת יסופר בסיפור על מלכה (אשת מלך).

או – בסיפור יסופר על מישהי שקוראים לה מלכה.

ב+ג. לאחר קריאת המורה הבנתי ש...

1. מלכה הוא שמה של לביאה בספארי.

2. הלביאה איבדה שלושה גורים.

3. עובדי הספארי חיפשו אותם.

4. בסוף מצאו את הגורים.

ד. החסמים מסומנים.

ה. שחררו את החסמים.

ו. לאחר שחרור החסמים כתבו מה עוד הבנתם.

חסמי קריאה כל מה שחוסם (מפריע) את הבנת הנקרא: מילים לא מוכרות, מאזכרים, ביטויים מיוחדים וסימני פיסוק.

מַלְכָּה

(מעובד מתוך "עיניים")

כעת קראו את הסיפור ונסו לשחרר את "חסמי הקריאה" (מילים, מאזכרים וסימני פיסוק).

זֶהוּ שְׁמָה שֶׁל הַלְּבִיָּאָה שֶׁהַמְּלִיטָה בַּסְּפָרִי חֲמִשָּׁה גּוּרִים. עָרַב אֶחָד קָרָה מְאֹרֶע לֹא-רָגִיל. כְּשֶׁהַשֶּׁמֶשׁ שָׁקְעָה וְאַפְלָה כְּבִדָּה הַשְׁתַּרְרָה עַל-פְּנֵי הַסְּפָרִי, חִזְרָה מַלְכָּה לְמָקוֹם מְגוּרֶיהָ, וְרַק שְׁנֵי גּוּרִים הִתְלוּוּ אֵלֶיהָ. יָתֵר שְׁלוֹשֶׁת הַגּוּרִים לֹא חִזְרוּ.

5 מִשְׁפַּחַת הָאָרִיּוֹת בַּסְּפָרִי הִתְגוּרְרָה עַל-פְּנֵי שְׁטַח רַחֲב-יָדַיִם, וְקִשָּׁה הָיָה לְמִצָּא אֶת גּוּרֵי הָאָרִיּוֹת הַנֶּעְדָּרִים.

מַלְכָּה הִגִּיעָה לְמַרְבֵּץ* הַלְּיָלָה וְהִבְחִינָה בְּהַעֲדָרָם שֶׁל מְרַבֵּית גּוּרֶיהָ. מַלְכָּה הִיָּתֵה חֲסֵרֶת מְנוּחָה וְדָאָגָה לְגּוּרֶיהָ הָאֲבוּדִים.

עוֹבְדֵי הַסְּפָרִי הִבְחִינוּ אִף הֵם בְּחֲסָרוֹנָם שֶׁל שְׁלוֹשֶׁת גּוּרֵי הָאָרִיּוֹת. הֵם הִחְלוּ 10 מִיָּד בְּחַפּוּשִׁים וְהֵאִירוּ אֶת הַסְּפָרִי בְּזִרְקוּרִים, נָסְעוּ לְפָנוֹת נִידָחוֹת, אֵדָּ לְשׂוּא! עִקְבוּתֵיהֶם שֶׁל הַגּוּרִים נֶעְלְמוּ.

כְּשֶׁעֲתִים נִמְשְׁכוּ הַחַפּוּשִׁים – לֹלָא הוֹעִיל. עוֹבְדֵי הַסְּפָרִי הִחְלִיטוּ לְצַרֵּף אֶת מַלְכָּה לְצוֹת הַמְּחַפְּשִׁים. הַלְּבִיָּאָה עֲצָמָה עֲמָדָה לְצַד הַמְּחַפְּשִׁים וְהִקְשִׁיבָה בְּדַמְמָה. לְפִתַע שָׁאָגָה בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת וּפְנִתָה לְכוּוֹן הָאֲפְלָה. הַדַּקּוֹת נִמְשְׁכוּ 15 כְּשֶׁעוֹת, וְהַעוֹבְדִים הָיוּ מְתוּחִים וְחֲשָׁשׁוּ לְגוּרֵל הַגּוּרִים.

לְפִתַע תְּפִסָּה קָרוּ הַזִּרְקוֹר אֶת צְלָלִיתָהּ שֶׁל מַלְכָּה וְעָמָה שְׁלוֹשֶׁת גּוּרֶיהָ הָאֲבוּדִים. בְּאוֹתוֹ הִרְגַע חָשׂוּ עוֹבְדֵי הַסְּפָרִי הַקְּלָה גְּדוֹלָה וְשִׁמְחוּ שֶׁנִּמְצְאָה הָאֲבָדָה. וּבְעוֹדָם מְתַבּוֹנְנִים בְּאֶחָד הָאִם וְגּוּרֶיהָ, רָאוּ אֶת הַלְּבִיָּאָה נוֹהֶמֶת לְכוּוֹן גּוּרֶיהָ, כְּאִילוּ טְעָנָה: "מֵהָר, הַבֵּיתָה, שׁוֹבְבִים, אַל תִּתְרַחֲקוּ שׁוֹב מֵאֵמָּא!"

20 * מַרְבֵּץ – מָקוֹם בּוֹ נֹאסְפִים הָאִרִיּוֹת לְשַׁנַּת הַלַּיְלָה.

דף משימות: "מלכה"

1. כמה גורים היו למלכה?

2. כמה גורים לא חזרו עם מלכה?

בשאלות 3 – 6 הקיפו את התשובה הנכונה.

3. מה פירוש המילה "אֶפְלָה" שבשורה 2?

א. חושך

ב. שקט

ג. פחד

ד. שמחה

4. מה פירוש הביטוי "רַחֵב-יָדַיִם" שבשורה 5?

א. אזור צפוף

ב. שטח קטן

ג. שטח גדול

ד. כל התשובות נכונות.

5. מה פירוש הביטוי "לֵלֵא הוֹעִיל" שבשורה 12?

א. באכזבה

ב. בלי הצלחה

ג. בלי עזרה

ד. בלי חכמות

6. מה תפקיד **המרכאות** בשורות 19-20?

- א. לציין ציטוט
- ב. לציין שם
- ג. לציין שאלה
- ד. אף לא אחת מהתשובות

7. **למי** מתייחסת כל אחת מהמילים המודגשות?

- א. המילה מגוריה שבשורה 3 : _____.
- ב. המילה התגוררה שבשורה 5 : _____.
- ג. המילה עקבותיהם שבשורה 11 : _____.
- ד. המילה צלליתה שבשורה 16 : _____.

8. מהו המאורע הלא-רגיל המצוין בתחילת הקטע?

9. ציינו שתי סיבות שבגללן היה קשה למצוא את גורי האריות.

10. ציינו שתי הוכחות מהסיפור, לכך שעובדי הספארי דאגו מאוד לגורים שנעלמו.

(1) _____

(2) _____

11. מדוע, לדעתכם, צירפו עובדי הספארי את "מלכה" לצוות המחפשים?
 לדעתי עובדי הספארי צירפו את "מלכה" לצוות המחפשים, כיוון ש...

12. מה אפשר ללמוד מהסיפור על התנהגות של ילדים קטנים?

13. מדוע, לפי דעתכם, בחר הכותב לקרוא ללביאה בשם מלכה?

14. השלימו את הטבלה. מס' 1

מס' 2

מס' 2		מס' 1	
נקבה	זכר	יחיד	רבים
דָּאָגָה	_____	זָרְקוּרִים	_____
_____	נָסֵעַ	שָׂמַח	_____
נוֹהֶמֶת	_____	נֶעְדָּרִים	_____
פְּנִתָּה	_____	שָׁטַח	_____
_____	רָאָה	מְחַפְּשִׁים	_____

15. הוסיפו לטבלה מס' 1 שלושה פעלים או שמות (לאו דווקא מהסיפור) בצורת יחיד או בצורת רבים. לטבלה מס' 2 הוסיפו פעלים בצורת זכר או בצורת נקבה.

מלכה / מעובד מתוך "עיניים"

דף בקרה

זהו שמה של הלבִיאה שהמליטה בספארי חמישה גורים. ערב אחד קרה מאורע לא רגיל. כשהשמש שקעה ואפלה^{חושך} כבדה השתררה על-פני הספארי, חזרה מלכה למקום מגוריה, ורק שני גורים התלוו אליה^{אל הלבִיאה}. יתר שלושת הגורים לא חזרו.

משפחת האריות בספארי התגוררה על-פני שטח רחב-ידיים^{גדול}, וקשה היה למצוא את גורי האריות הנעדרים. 5

מלכה הגיעה למרבץ (מקום לשנת האריות) הלילה והבחינה בהיעדרם של מרבית גוריה. מלכה הייתה חסרת מנוחה ודאגה לגוריה האבודים^{שהלכו לאיבוד}. שמו לב עובדי הספארי

עובדי הספארי הבחינו אף הם בחסרונם של שלושת גורי האריות. הם החלו מיד בחיפושים והאירו את הספארי בזרקורים, נסעו לפינות נידחות, אך בלי תועלת^{בלי תועלת} לשווא! עקבותיהם של הגורים נעלמו.

כשעתיים נמשכו החיפושים – ללא הועיל^{בלי הצלחה}. עובדי הספארי החליטו לצרף את מלכה לצוות המחפשים. הלבִיאה עצמה עמדה לצד המחפשים והקשיבה בדממה. לפתע שאגה בקולי קולות ופנתה לכיוון האפלה. הדקות נמשכו כשעות, והעובדים היו מתוחים וחששו לגורל הגורים. פחדו

לפתע תפסה קרן הזרקור את צלליתה^{הצל} של מלכה ועמה שלושת גוריה האבודים. באותו הרגע חשו עובדי הספארי הקלה גדולה ושמחו שנמצאה

האבדה. ובעודם מתבוננים באיחוד האם וגוריה, ראו את הלבִיאה נוהמת^{משמיעה קול} לכיוון גוריה, כאילו טענה: "מהר, הביתה, שובבים, יותר אל תתרחקו מאימא!" ~